

Hjerte- startere redder for få liv

■ Mange hjertestartere er låst inde - eller hjælperen kommer for sent. Nyt koncept vil organisere førstehjælpen bedre

Svendborg: Statistikkerne tæller deres helt eget sprog - at få et hjertestop er i den grad fatalt. For at mindske risikoen for at dø eller blive stærkt invalid har et nyt firma på Frederikssøen sat sig for at udvikle et koncept, der bringer den livsvigtige hjælp hurtigt ud.

- Ni mennesker om dagen får hjertestop - 3500 om året i Danmark. Overlevelsesprocenten er mellem fem og syv procent, så der er virkelig behov for forbedring, også af førstehjælpen, når man nu vælger at investere i hjertestartere i stigende grad, fortæller Per Schorling, Process Support.

Mange klubber, foreninger, haller har i løbet af de senere år investeret i hjertestartere - men der er stadig problemer.

Det nye firma, First AED består af et helt team: Hjerteoverlæge Finn Lund Henriksen fra OUH, Falckredder Henrik Schakow, der også er tilknyttet AED-centret på OUH, Per Schorling samt elektriker/tekniker Bruno Hansen.

Fuldtdagsjob i syv måneder

De fire har de seneste syv måneder haft et fuldtidsjob ved siden af deres øvrige arbejde for at udvikle konceptet.

- Per og jeg sad i en bil i Tyskland, på vej til en messe, og jeg fik dårlig samvittighed. Jeg er selv tilkaldeperson i Tullebølle på Langeland, hvor jeg bor og burde jo være tilgængelig, hvilket jeg ikke var. Og så spirede idéen. Tænk hvis vi kunne organisere, strukturere tilkalde-funk-

99 Overlevelseschancen falder med 10 procent for hvert minut, der går fra hjertestoppet, så det er utrolig vigtigt, at alle ved, hvad de skal gøre, når alarmeren går.

Finn Juhl Henriksen, hjerteoverlæge, OUH og en del af AED

tionen, så alle vidste, hvor de skulle gå hen, når alarmeren gik. I dag er tingene desværre ofte tilfældige, tiden er kostbar, og derfor går der liv tabt. Vores anden hovedidé er at gøre hjertestarterne tilgængelig i det offentlige rum. Installere skabe med en låsemekanik, så de låses op med en sms fra alarmcentralen. I dag er de ofte låst inde, fordi folk frygter hærværk - og så nytter de jo ingenting, siger Henrik Schakow.

Første version på Langeland

Konceptet skal efter planen rulleres ud i en første version på Langeland til marts. Alle hjælpere får uddannelse, en smartphone, der kan modtage SMS-beskederne, guide hjælperen hen til patienten og dermed dirigere hele indsatsen.

Langeland er unik, fordi der er sat rigtig mange hjertestartere op og etableret 32 foreninger, så motivationen til at udnytte dem optimalt er til stede.

- Fordi overlevelseschancen falder med 10 pct. for hvert minut, der går fra hjertestoppet, er det utrolig vigtigt, at alle ved, hvad de skal gøre, når alarmeren går. Som læge er jeg også meget optaget af at bruge konceptet som redskab for opsamling af viden om hjertestop. Ved at se på hjertestarterens data efter brug kan vi få meget at vide om den sygdom, patienten har og hvad der udløste hjertestoppet. Det er en kæmpe gevinst for os som hjertelæger og giver en sikker diagnose, som er uvurderlig i behandlingen, fortæller Finn Lund Henriksen, der mener at struktur, organisering på brug af hjertestartere kan gøre dem til et anerkendt og vigtigt supplement til ambulancehjælpen og sygehuset.

Af Anna Pia Holmgaard
apho@faa.dk

First AED tror absolut på vækstpotealet i deres koncept og arbejder for at gøre det klar til marts. Fra venstre Per Schorling, Finn Lund Henriksen, Bruno Hansen og Henrik Schakow.

Teknologi skal øge velfærd og give nye job

■ Hjertestarterkoncept får opbakning fra Welfare Tech Region - en forening, der skal give nye job

Svendborg: First AED er for nylig præsenteret for Odense Kommune, der har indvilliget i en seks måneders prøveperiode med tre offentlige hjertestartere. Men også landsforeningen Welfare Tech Region er interesseret ligesom Svendborg Kommunes erhvervsstrategi tager velfærdsteknologien op.

- Nu handler det om at samle data og få noget viden om det, der skal forbedres. Men til sommer regner vi med, at der står en færdig version, vi kan begynde at sælge, forklarer Per Schorling fra First AED.

- Det er en rigtig god idé, og vi kan sagtens forestille os, at den kan sælges bredt. Direktør for Welfare Tech Region, Henrik Kagenow, mener, at First AED har potentialet til succes - og dermed give nogle af de ca. 660

arbejdspladser i regionen, som Welfare Tech er sat i verden for at skabe på tre år. Velfærdsteknologi er f.eks. hjertestarterkoncept, forebyggende hjælp til gravide, massageroboter og telemedicin.

Også i Svendborg Kommune er interessen for velfærdsteknologien vakt.

- Vi ved, vi er stærke på det maritime felt, men vi skal også erkende, at der er områder, hvor vi ikke ved nok - og hvor fremtidens job er. Som f.eks. velfærdsteknologi, siger Tim Jeppesen, der sammen med socialdirektør Claus Sørensen mødes med Welfare Tech Region først i det nye år.

- Vi skal finde ud af, hvordan vi bedst støtter de sydfynske virksomheder på det her område, hvordan vi bliver skarpe på deres behov, siger han.

Over tre år har Welfare Tech et budget på 77 mio. kr, dels EU-midler, dels midler fra SDU og Vækstforum Sydjylland. Welfare Tech skal vise virksomhederne, hvordan man kan skabe vækst og forretning af velfærdsteknologi - som f.eks. First AED.

En smartphone er alt, der skal til for at man kan blive en meget bedre hjertehjælper. Falckredderen ved alt om, hvor afgørende minutterne er, når et menneske med hjertestop skal hjælpes.

- Foreløbig skal teamet bygge udvikle forretningsmodellen, og det hjælper vi dem med og har diskuteret måder, som det kan ske på. Lige nu er grundlaget for småt til at vurdere, om det kan blive til stor vækst, men får man solgt konceptet til nogle operatører - private eller offentlige, er der afgjort både arbejdspladser og penge i det, siger han.

Velfærdsteknologi er en af Region Syddanmarks satsninger på ny vækst og flere arbejdspladser i regionen.

Af Anna Pia Holmgaard
Foto: Jørgen Outzen
apho@faa.dk, joo@faa.dk

Velfærdsteknologi - hvad er det

Velfærdsteknologi kan f.eks. være løfteroboter, rengøringsrobotter, telemedicin, hvor læge og patient/borger snakker sammen over internettet - dvs. teknologi, der understøtter den hjælp og tryk, man gerne vil give f.eks. ældre borgere, handicappede, socialt udsatte. Velfærdsteknologi gør det nemmere at give hjælpen uden at bruge ekstra arbejdskraft - og målet er samtidig at gøre hjælpen bedre og mere individuel.

Velfærdsteknologi er et område, hvor man mener, der er stort potentiale for vækst og indtjening i Danmark - og sammenlignes f.eks. med den

førerposition som Danmark har på vindmølleområdet.

Welfare Tech Region er en forening for medlemmer, der gerne vil udvikle sig på velfærdsteknologi - skabe job og ny viden. Foreningen er dannet for at hjælpe og støtte med at udvikle forretningen og skabe vækst.

Welfare Tech Region har en arbejdsperiode på tre år og har medlemmer over hele landet: I alt 19 kommuner er med - på Fyn Odense, Faaborg-Midtfyn, Assens, Langeland og Middelfart.

Svendborg Kommune overvejer at blive medlem.